

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

نگرشی کوتاه به زندگانی

حضرت آية الله العظمى سيد محمد شيرازی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نگرشی کوتاه به زندگانی حضرت زهرا علیها السلام

نویسنده:

آیت الله العظمی سید محمد شیرازی (ره)

ناشر چاپی:

موسسه الارسول اکرم (ص)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	نگرشی کوتاه به زندگانی حضرت زهرا علیها السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۶	مقدمه مؤلف
۷	فصل اول: ولایت تکوینی و تشریحی معصومین و حضرت زهرا (ع)
۹	فصل دوم: حضرت زهرا (ع) علت غائی و علت بقاء جهان هستی
۱۴	فصل سوم: فضیلت و درس‌هایی از سیره اهل بیت و حضرت زهرا (ع)
۲۳	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

نگرشی کوتاه به زندگانی حضرت زهرا علیها السلام

مشخصات کتاب

مؤلف: آیت الله العظمی سید محمد حسینی شیرازی (ره)

ناشر: موسسه فرهنگی رسول اکرم صلی الله علیه و آله

اشاره

نگرشی کوتاه به زندگانی حضرت زهرا نام جزه‌ای از تألیفات حضرت آیت الله العظمی شیرازی میباشد که درباره؟ مهمترین شخصیت تاریخ یعنی حضرت زهراء سلام الله علیها و دلایل عصمت و نیز ولایت آن حضرت بر مسلمانان به نگارش در آمده. مظلومیت حضرت زهرا سلام الله علیها در طول تاریخ اسلام یکی از عوامل پیشرفت اسلام بوده چرا که ایشان بعنوان تنها بازمانده؟ رسول خدا و بنا به حدیث و فرموده خداوند محور و دلیل آفرینش کون و مکان.

در مدت کوتاه زندگی خود پس از رحلت رسول گرامی اسلام بدلیل حمایت از حق و اسلام راستین مورد ستم دنیا طلبان و غاصبان قرار گرفته و با وصیت نمودن در مورد مخفی بودن مرقد خود علامت سئوالی به بزرگی تاریخ را برای صاحبان خرد و اندیشه به یادگار گذاشت تا ببیندیشند که چرا باید با اهل بیت پیامبر و نزدیکترین و عزیزترین افراد نزد پیامبر (همانطور که در حدیث مشهور فرمود: خداوند بخاطر غضب فاطمه (س) غضبناک و باخشنودی حضرتش خشنود میشود) چنان رفتاری شود و چرا باید قبر این بانو مخفی باشد؟ متأسفانه امروزه نیز زمزمه‌هایی به گوش میرسد که در عصمت آن حضرت ایجاد شک و شبهه نموده و مقام والای دخت گرامی پیامبر را زیر سؤال میبرند. این جزوه در کمال اختصار بر مقام عصمت این بانوی گرامی اسلام مهر تأیید زده و با استدلال از آیات و روایات جای شکی باقی نمیگذارد..

مقدمه مؤلف

مقدمه مؤلف

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين و صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ، سَيِّمًا الْمُحَدَّثَةَ الثَّقِيَّةَ، الصَّديقَةَ الْكُبْرَى، فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ صَلَوَاتُ اللهِ عَلَيْهَا وَاللَّعْنَةُ الدَّائِمَةُ عَلَى اَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ الی قیام یوم الدِّین. مقام بزرگ بانوی دو جهان حضرت فاطمه زهرا (س) بالاتر از آن است که شخص عاجزی چون من بتواند مطلب شایسته‌ای در باره آن بگوید. او قطب دایره عالم امکان و اعصار و قرون گذشته گرد معرفتش چرخیده است (۱) که گفته خداوند: (هُم فَاطِمَةٌ وَأَبُوهَا وَبَعْلُهَا وَبَنُوهَا) (۲) گویای این حقیقت است. احاطه بر عظمت و منزلت او برای احدی از ممکنات میسر نیست، مگر برای پیامبر اکرم (ص) و امیرالمؤمنین علی (ع). چگونه محدود بر نا محدود احاطه پیدا می‌کند؟! و چگونه قطره آب می‌تواند وسعت اقیانوس را داشته باشد؟! و همانگونه که عقول محدود ما احاطه علمی و ادراکی بر خدای بزرگ ندارد و درک کنه ذات او برکسی ممکن نیست (۳). البته بدون شک اهل بیت پیامبر اکرم (علیهم السلام) مانند خدای تبارک و تعالی در آن وسعت و عدم تناهی نمی‌باشند جز اینکه بدون تردید از همه ممکنات سعه وجودیشان بیشتر است، بطوری که دیگران در مقابل ایشان به منزله قطره‌ای در برابر دریای پهناورند. و پیامبر خدا (ص) می‌فرماید: (سَيِّمِيْتُ ابْنَتِي فَاطِمَةَ لِأَنَّ الْخَلْقَ فُطِّمُوا عَنْ مَعْرِفَتِهَا) (۴). و در حقیقت حضرت زهرا (س) از کلیه پیامبران تماما به جز خاتم الانبیاء

(ص) بالاتر است چنانچه أدله فراوانی گواه این مطلب است و در بحث‌های آینده خواهد آمد. از روایات دیگری چنین ظاهر میشود (زمانی که خدای متعال حضرت زهرا (س) را آفرید در بین موجودات شیهه و مانند و همچنین کفوی برای آن حضرت وجود نداشت. در آن موقع خدای قادر متعال امیرالمؤمنین علی (ع) را آفرید) که در این زمینه روایات متعددی وارد شده است (۵): آن حضرت بر تمام فرزندان پاک و معصومش حجت است و چگونه با وجود روایات و دلائل بی‌شماری که وجود دارد آن حضرت از انبیاء برتر نباشد (۶). در این باره حضرت عسکری (ع) می‌فرماید: (وَ هِيَ حُجَّةٌ عَلَيْنَا)، (و ایشان بر همه ما حجت است) (۷). باز امام زمان حضرت ولی عصر (عج) می‌فرماید: (وَ فِي إِبْنِهِ رَسُولِ اللَّهِ لِي أَسْوَةٌ حَسَنَةً) (۸). (و در دخت رسول خدا برای من (که بر خلائق حجت) الگوی نیکوئی است). و امام حسین (ع) در این باره می‌فرماید: (أُمِّي خَيْرٌ مِنِّي) (۹). (مادرم از من بهتر است). ایشان همانند ائمه هدی (علیهم السلام) دارای ولایت تکوینی و تشریحی است. زیرا خداوند متعال آنان را واسطه خلقت عالم و علت غائی آفرینش جهان هستی قرار داده است و ائمه (علیهم السلام) سبب لطف و افاضه خیر و برکت بر تمام ممکنات می‌باشند. از معصوم (ع) روایت شده: (اگر آنان روی زمین نباشند، زمین فرو می‌رود و نظم از هم می‌پاشد) (۱۰). و آنان سبب برپایی عالمند همانند عناصر اربعه (۱۱) که قیام مادیات آنها است. و اگر این عناصر نباشد زمین و عالم مادی فرو پاشیده و منهدم خواهد شد. در حدیث کساء که از احادیث قدسیه است مقام واسطه فیض را برای آن حضرت ثابت می‌کند. چنانچه روایات دیگری او را عالم و آگاه به غیب معرفی می‌نماید.

۱- این مطلب اشاره است به روایت حضرت صادق (ع) (هی‌الصدیقه‌ الکبری و علی معرفتها دارت القرون الاولی)، (أمالی شیخ طوسی، ج ۲، ص ۲۸۰ چاپ قم). ۲- خدای متعال حضرت زهرا (س) را علت غائی خلقت این جهان آفریده است بنا بر این همه چیز از آسمان، زمین، ماه، خورشید، ستارگان، کهکشانها و هر چیزی که در عالم بوجود آمده به خاطر شرافت و فضیلتی است که ایشان در پیشگاه حق تعالی دارد (حدیث شریف کساء). ۳- (لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ...) سوره انعام: آیه ۱۰۳. ۴- از این جهت دخترم فاطمه (س) نامیده شد چون مخلوقات خدا از شناخت وجود ذات او جدا و عاجزند. تفسیر اطیب البیان الکوفی ص ۲۱۸ چاپ نجف، و ص ۵۸۱ چاپ تهران. و البته علت این عجز و ناتوانی عدم احاطه قطره محدود بر دریای بی‌کران است. ۵- کتاب فاطمه الزهراء بهجة قلب المصطفى: صفحه ۷۸ از بحار الانوار: جلد ۴۳ صفحه ۱۰۷ و این روایت در کتاب عوالم العلوم از أمالی شیخ صدوق و علل الشرائع و خصال چنین نقل شده است: (لما كان لها كفو الى يوم القيامة على وجه الارض ادم فمن دونه). ۶- (و فضلنی علی جمیع الانبیاء والمرسلین والفضل بعدی لك یا علی و للائمة من بعدك)، اکمال الدین: ج ۱، ص ۲۵۴ ب ۲۳. ۷- تفسیر اطیب البیان: ج ۱۳، ص ۲۲۵. ۸- بحار الانوار: ج ۵۳ ص ۱۷۸ ب ۳۱ ط بیروت. ۹- ارشاد شیخ مفید: ص ۲۳۲ ط بیروت. ۱۰- اصول کافی: ج ۱ کتاب الحجة. ۱۱- در قدیم عناصر تشکیل دهنده مادیات را آب، آتش، باد و خاک می‌دانستند.

فصل اول: ولایت تکوینی و تشریحی معصومین و حضرت زهرا (ع)

ولایت تکوینی

ولایت تکوینی به این معنی است که طبق مشیت خدا زمام عالم به دست اهل بیت (علیهم السلام) می‌باشد و مسلم است که حضرت فاطمه زهرا (س) از جمله معصومین می‌باشند. و حق تصرف در جهان هستی برای ایشان است زیرا قلوبشان ظرف مشیت و اراده حق تعالی است (۱). همانطوری که خداوند به انسان نسبت به افعال اختیاریش قدرت بخشیده است، به حضرات ائمه معصومین (علیهم

السلام) هم قدرت تصرف در عالم را عنایت کرده است (۲). تمام کمالات و فضائلی که برای انبیاء و پیامبران الهی ثابت می‌باشد برای ائمه هدی (علیهم السلام) نیز خواهد بود به دلیل اینکه از تمام انبیاء افضل هستند.

ولایت تشریحی

حضرت زهرا (س) دارای ولایت تشریحی نیز می‌باشند. زیرا وجود اهل بیت (علیهم السلام) علت تشریح است که تشریح از لوازم عالم وجود است و وصف جدا نشدنی آن می‌باشد. هنگامی که اهل بیت (علیهم السلام) علت تکوین عالمند، پس تشریح حاکم بر جهان که ملازم تکوین آن است نیز معلول ایشان خواهد بود. و حضرت زهرا (س) جزو اهل بیت (ع) است چون می‌فرمایند: (إنهم نور واحد) اهل بیت (علیهم السلام) یک نورند. (و ان فاطمه حجة علينا) (۳) بدرستی که فاطمه (س) حجت است بر ما اهل بیت. و ایشان علت فعلیت تشریح و علت بقاء و استمرار آن می‌باشند.

ولایت تکوینی انبیاء و صالحین

قرآن مجید برای تعدادی از انبیاء و انسان‌های شایسته ولایت تکوینی را ثابت کرده است، بر این اساس (با توجه به مطالب گذشته) چنین ولایتی برای حضرت زهرا (س) و دیگر اهل بیت به طریق اولی وجود خواهد داشت. مانند حکایت آصف برخیا (وزیر سلیمان (ع)) و عرش بلقیس (۴) و یا سلیمان (ع) و آنچه که در تسخیر او بود، مثل بادها و شیاطین و دیگر امور طبیعت (۵). و قصه کوهها و پرندگان با حضرت داود (ع) (۶). و یا سخن گفتن حضرت عیسی (ع) در گهواره و شفا دادن نابینایان و مبتلایان به بیماری پسی (۷) ، زنده کردن مردگان و آفریدن پرندگان به امر خدا (۸) ، و دیگر حکایات وارده در قرآن مجید که تعداد بسیاری از آنها در روایات اهل بیت (علیهم السلام) نقل شده است. هر شخصی که به طور کامل از پروردگار متعال اطاعت نماید، دارای چنین قدرتی خواهد بود، (و می‌تواند در تکوین و امور طبیعی جهان هستی تصرفاتی داشته باشد). مانند سلمان که با مردگان سخن می‌گفت، و حضرت زینب (س) در بازار کوفه که با دست مبارکش به سوی مردم اشاره کرد، در نتیجه صداها در سینه‌ها حبس و زنگ شتران خاموش گشت. در حدیث قدسی چنین آمده است: (عبدی اطعنی تکن مثلی) بنده من اطاعت کن مانند من خواهی شد (۹). و روشن است که ولایت تکوینی انبیاء و اولیاء و ائمه هدی (علیهم السلام) ولایت ذاتی مستقل در عرض ولایت خدای متعال نمی‌باشد، بلکه امری خدادادی و عطائی ربّانی است، روی این جهت می‌فرماید: (قل لا املک لنفسی نفعا ولا ضرا...) (۱۰) بگو: سود و زیانی را برای خود دارا نمی‌باشم. بنا بر این قدرت آنان در طول قدرت خداوند است و به اراده او حاصل می‌گردد. آگاهی آنان از غیب نیز بر اساس (الّا من ارتضى من رسول...) است (۱۱). و با مستقل نبودن علمشان طبق فرموده خدا: (ولو كنت اعلم الغیب لاستکثرت من الخیر و ما مسنی السوء...) (۱۲) منافاتی ندارد. ولایت و علم غیب نبی و امام مانند شفاعت است، هیچ کسی جز خدای متعال به طور مستقل، مالک و دارای آن نیست، (قل لله الشفاعة جمیعاً...) (۱۳). اگرچه به امر پروردگار بزرگ، افرادی مانند پیامبر و امام دارای مقام شفاعتند، (لا یشفعون الا لمن ارتضى...) (۱۴). پس گفته خداوند: (تکن مثلی) یا (فلا- تضربوا الله الأمثال...) (۱۵) با (لیس کمثله شیء...) (۱۶) منافاتی نخواهد داشت، زیرا (تکن مثلی) طولی است، و آن که نفی شده است، عرضی و استقلالی است. و دنباله حدیث، (اقول للشیء کن فیکون و تقول للشیء کن فیکون) (۱۷) قرینه و دلیل مثل بودن طولی و استقلالی است.

ادله‌ای که بر ولایت معصومین (علیهم السلام) دلالت می‌کند

آنچه دلالت بر ولایت آن بانوی مکرمه می‌نماید، خواه در خصوص ایشان یا در ضمن ولایتی که برای بقیه معصومین (علیهم السلام) وجود دارد فراوان است، برخی از آنها قبلاً یادآوری شد و برخی دیگر بعداً ذکر خواهد شد: از جمله سخن امام حسن عسکری (ع) است که فرمودند (فاطمه حبیة الله علینا) فاطمه (ع) حجت پروردگار بر ما ائمه می‌باشد (۱۸). و نیز حدیث کساء و سخن پیامبر (ص) که فرمود: (لولا علی لما کان لفاطمه کفو آدم فمن دونه) اگر علی (ع) نبود همتایی برای فاطمه (س) یافت نمی‌شد از آدم (ع) تا دیگران (۱۹). و همچنین ادله‌ای که به تساوی آن مکرمه با حضرت علی (ع) دلالت می‌کند. و همچنین ادله‌ای که دلالت بر افضل بودن ایشان بر تمام پیامبران می‌کند به ضمیمه ادله‌ای که درجات مختلفی از ولایت را برای پیامبران ثابت می‌کند. و احادیثی مانند (عبدی اطعنی تکن مثلی) که ولایت را برای هر بنده مطیع پروردگار ثابت می‌کند که به طریق اولی بر ولایت آن بانو دلالت می‌کند. و نیز: قول حضرت علی (ع) که فرمودند (الخلق بعد صنایعنا) ما ساخته پروردگاریم و مخلوقات ساخته ما هستند. و اینکه خداوند دین خود را به رسولش تفویض نمود. و هم چنانکه معصومین (علیهم السلام) جایگاه مشیت و اراده خدایند و اراده حق در آنها متحقق می‌شود. و توقیعی (نامه‌ای) که از حضرت مهدی، صاحب‌الأمر (عج) روایت شده که بعداً با ذکر منابع، احادیث مربوطه ذکر خواهد شد. این ادله و دلیلهای دیگر ولایت را برای آن حضرت اثبات می‌کند. از آیات قرآن نیز آنچه دلالت بر ثبوت ولایت برای همه آنها می‌کند آیه شریفه (النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ...)(۲۰) است به ضمیمه آیات و روایات متواتره، زیرا آنها همگی نور واحدند و هر چه برای اول ایشان باشد برای آخرین آنها نیز ثابت است. و همچنین آیه شریفه: (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ...)(۲۱)، ولایتی در مرتبه ولایت پیامبر اکرم (ص) برای آنها ثابت می‌کند هر چند از نظر فضیلت، درجات متفاوتی دارند. حضرت علی (ع) در درجه بعد از پیامبر اسلام (ص) است. و حضرت زهرا (س) در درجه بعد از حضرت علی (ع) است. یا طبق بعضی از روایات با او مساوی می‌باشد. بعد از ایشان امام حسن (ع) و پس از او امام حسین (ع)، سپس حضرت مهدی (ع) است. و بعد از حضرت مهدی (ع)، امامان قبلی در درجه فضیلت قرار دارند. این نتیجه‌ایست که از بعضی احادیث استفاده می‌شود.

۱ - بحار الانوار: ص ۳۳۶ ح ۱۶ ب ۱۰ چاپ بیروت. ۲ - این تصرّف به خاطر احاطه وجودی آنان بر عالم است چونکه اشرف مخلوقات هستند و اشرف باید سعه وجودی او از دیگران بیشتر باشد. ۳ - تفسیر اطیب البیان: ج ۱۳ ص ۲۲۵. ۴ - سوره نمل: آیه ۴۰. ۵ - سوره ص: آیه ۳۶ و ۳۷. ۶ - سوره انبیاء: آیه ۷۹. ۷ - لکه‌های سفید که روی پوست بدن پیدا می‌شود. ۸ - سوره آل عمران: آیه ۴۹. ۹ - (مثل بر وزن حبر یا وزن فرس)، اولی اسم مصدر است و دومی مصدر است، از قبیل شبه و شبه و حسن و حسن. ۱۰ - سوره اعراف: آیه ۱۸۸. ۱۱ - سوره جن: آیه ۲۶ و ۲۷ (عالم الغیب فلا یظهر علی غیبه احدا الا من ارتضی من رسول...) او دانای غیب است و کسی را بر غیبش آگاه نمی‌کند مگر آن که خود برگزیده است. ۱۲ - سوره اعراف: آیه ۱۸۸ اگر من از غیب آگاه بودم برخیر و نفع خود همیشه می‌افزودم و هیچگاه زیان و رنج نمی‌دیدم. ۱۳ - سوره زمر: آیه ۴۴ بگو همه شفاعتها به خدا اختصاص دارد. ۱۴ - سوره انبیاء: آیه ۲۸ شفاعت نمی‌کنند جز آن کسی را که خدا از او راضی باشد. ۱۵ - سوره نحل: آیه ۷۴ از روی جهل و نادانی برای خدا مثل و مانند نشمارید. ۱۶ - سوره شورای: آیه ۱۱ مانند او چیزی نیست. ۱۷ - بحار الانوار: ۳۷۶/۹ ح ۱۶ ب ۲۴. ۱۸ - به تفسیر اطیب البیان: ج ۱۳ ص ۲۲۵ رجوع شود. ۱۹ - تهذیب: ج ۷ ص ۴۷۰. ۲۰ - سوره احزاب: آیه ۶. ۲۱ - سوره مائده: آیه ۵۵.

فصل دوم: حضرت زهرا (ع) علت غائی و علت بقاء جهان هستی

اَمَّا عَلَتْ غَائِي بَدُونِ اِيشَانِ بَرَايِ كَلِّ جِهَانِ هَسْتِي، اَدَلَهٗ وَ مَوْدِدَاتِ عَدِيدَهٗ وَ بَسْيَارِي دَارِد. دَر حَدِيثِ كَسَاءِ چنين وارد شده است: (اِنِّي مَا خَلَقْتُ سَمَاءَ مَبِيَّئَهٗ وَلَا اَرْضًا مَدْحِيَّهٗ وَلَا قَمَرًا مَنِيرًا وَلَا شَمْسًا مَضِيَّهٗ وَلَا فَلَكَا يَدُورُ وَلَا بَحْرًا يَجْرِي وَلَا فَلَكَا يَسْرِي اَلَا فِي مَحَبَّةِ هُوَلَاءِ الْخَمْسَةِ...)(۱). به درستی که من خلق نکردم آسمان بنا شده را، و زمين مسطح و ماه روشني دهنده و آفتاب درخشنده و فلکی که دور می‌زند، و دریائی که جاری است و کشتی که سیر می‌کند مگر به جهت دوستی این پنج تن. و در حدیث دیگر آمده است: (لَوْلَا كَلِّ لَمَّا خَلَقْتُ الْاَفْلَاكُ وَلَوْلَا عَلِيٌّ لَمَّا خَلَقْتُكَ وَلَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَّا خَلَقْتُكَمَا)(۲). ای محمّد، اگر تو نبودى من افلاک را نمی‌آفریدم، و اگر علی نبود تو را نمی‌آفریدم و اگر فاطمه نبود شما دو نفر را نمی‌آفریدم. و وجه عقلي این مطلب می‌تواند این باشد که عدم آفریدن موجود کامل از تمام جهات و آفریدن موجود ناقص، یا دليل بر جهل و نادانی خالق است و یا دليل بر عجز و ناتوانی او در آفرینش است و یا نشانگر بخل اوست. که مقام و شأن پروردگار متعال از این عیوب پاک و مبری است، پس اگر حضرت زهرا (س) نبود، آفرینش جهان بر خلاف حکمت بنا می‌شد.

عَلَّتْ حَدُوثُ وَ بَقَاءُ جِهَانِ هَسْتِي

بعضی از علماء معتقدند که وجود اهل بیت (علیهم السلام) عَلَّتْ مَحْدَثَهٗ جِهَانِ هَسْتِي می‌باشد، یعنی خلقت جهان از آنان شروع شده است، در این باره از حضرت مهدی (عج) چنین نقل شده است: (نحن صنایع ربنا والخلق بعد صنایعنا)(۳) و اما اینکه اهل بیت (علیهم السلام) عَلَّتْ بَقَاءَ جِهَانِ هَسْتِي می‌باشند، به خاطر این است که بقاء و ماندن هستی مانند حدوث و ابتداء آن به استمرار عَلَّتْ احتیاج دارد. (این موضوع در علم ثابت شده است). مانند روشنی چراغ که دوام آن به اتصال نیروی الکتریسته نیازمند است. آنها به اراده خدای متعال عَلَّتْ بَقَاءَ هَسْتِي هستند چنانچه نیروی الکتریسته به اراده خداوند برای روشنائی نور مادی عَلَّتْ است. به حضرت صادق (ع) عرض شد، آیا خدای متعال توانائی خلقت جهان بادوام، دارای ابدیت را در کمتر از یک لحظه دارد؟ اگر چنین است در این صورت دیگر عملی برای خدا باقی نمی‌ماند و گفته یهودیان صحت پیدا می‌کند چون آنها در باره خدا چنین گفته‌اند: (ید الله مغلوله...)(۴) دست خدا بسته است. آن حضرت در جواب چنین فرمودند: جهان هستی به ذات خداوند به طور مستمر قائم و پابرجاست، و می‌توان گفت که نسبت جهان هستی به خداوند مانند صورتهای ذهنی نسبت به ما است. یعنی به مجرد عدم توجه به آنها منهدم می‌شوند. و بر همین اساس وارد شده است: (لَوْلَا الْحِجَّةُ لَسَاخَتْ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا)(۵) اگر حجت در عالم نباشد زمین اهل خود را فرو خواهد برد. و مقصود، انعدام و نابودی است نه انهدام و تغییر کردن شکل ظاهری. مثل از هم پاشیدن جهان در صورت نبودن نیروی جاذبه نیست بلکه اصلاً چیزی بدون حجت در عالم باقی نمی‌ماند. در دعای ماه رجب چنین می‌خوانیم: (فبکم یجبر المهیض و یشفی المریض و ما تزدد الارحام و ما تغیض)(۶) به واسطه شما شکستگی‌ها التیام و بیماران شفا می‌یابند و خلقت و عدمش در رحم مادران به واسطه شماست. و غیر آن از ادله‌ای که گویای این سه مرتبه از مراتب ولایت تکوینی می‌باشد (عَلَّتْ غَائِي، عَلَّتْ حَدُوثُ وَ اِیْجَادُ عَالَمِ، عَلَّتْ بَقَاءُ وَ اِسْتِمْرَارُ عَالَمِ).

مراد از اولویت (در آیه اولی بالمؤمنین) چیست؟

آیا اولویت تکوینی است؟ یا منظور حق تقدم در صورت تنازع و اختلاف است؟ یا اینکه مراد حق تسلطی است که فوق تسلط انسانهاست همانطوری که خداوند متعال بر مولایی که بر عبد خود مسلط است، حق تسلط بالاتر دارد؟ یا اینکه منظور حق حاکمیت

است؟ یا اینکه سه معنای اخیر باهم اراده شده یا تمام این معانی با هم اراده شده زیرا تمام آنها معنایی مشترک دارند و آن نوعی حق تسلط است و لفظ در آن معنای واحد استعمال شده است؟ تمام این احتمالات قابل تصور است هرچند که برخی از آنها احتمال نزدیکی دارند. بلکه اگر بگوئیم کلمه (اولی) اولویت عرفی است باید مراد را معنای دوم بدانیم اما به دلیل شواهدی که در باطن و ظاهر آیه وجود دارد اولویت در اینجا غیر از اولییتی است که میان عرف مردم استعمال می‌شود. دقت شود!

حق ایجاد و فسخ

در ظاهر یکی از اختیارات معصومین (علیهم السلام) حق فسخ است هم چنانکه که حق ایجاد دارند. یعنی همانطوری که شارع مقدس حق ایجاد عقد نکاح و فسخ آن را به مرد داده، یا حق انعقاد عقد شرکت و یا فسخ آن را به شریک واگذار کرده، و همچنین در معاملات غیر قابل فسخ فقط حق ایجاد عقد را برای دو طرف معامله قرار داده و یا در مواردی حق فسخ را فقط به شخصی داده است.

برخی از معانی (تفویض)

تفویض تکوینی در مورد آنها، همان است که گذشت (همان حق تصرف در امور عالم) و دلیل بر آن نصوصی مانند (فیما الیکم التّفویض و علیکم التّفویض) (۷) و همچنین اجماع علما گواه بر آن است. تفویض تشریحی یعنی اختیار امور شرعی و روایاتی همچون (المفوض الیه دین الله) (۸) و (ان الله ادب نبیه بآدابه ففوض الیه دینه) یعنی خداوند دین خود را به پیامبرش واگذار نمود (۹) و روایات متواتره دیگری بر آن دلالت می‌کند. در برابر این دو معنای صحیح، دو معنای نادرست برای (تفویض) وجود دارد: اول اینکه خداوند متعال بعد از خلقت عالم بیکار شده است همچون کسی که کارگاهی احداث می‌کند و سپس آن را به شخص دیگری واگذار می‌نماید و خود هیچ کاری نمی‌کند. این معنا نه تنها مخالف نص و اجماع است، بلکه مخالف قرآن و عقل است. دوم اینکه خداوند متعال بعد از خلقت عالم آن را به خود وا گذاشته است و کارهای عالم خود بخود می‌چرخد مانند کسی که دستگاهی ساخته و آن را به حرکت در می‌آورد و بعد از آن خود بخود کار می‌کند و این همان معنایی است که یهودیان برای آن قائل بودند، این معنای دوم تفویض باطل و نقطه مقابل عقیده (جبر) است که می‌گوید: تمام کارها را خداوند انجام می‌دهد (حتی افعال انسان را) برخلاف قول به تفویض که می‌گفت: خداوند متعال هیچ کاری انجام نمی‌دهد، ولی حقیقت این است که هر دو ناصحیح می‌باشند. واقعیت چیزی است میان آن دو بطوریکه وسیله‌ها از جانب خداوند و عمل از انسان است و از همین جهت انسان مستحق ثواب یا عقاب می‌گردد.

توقیع شریف

و شاهد و دلیل بر این مطلب توقیع (نوشته) روایت شده از حضرت صاحب‌الامر (ارواحنا فداه) است: که در دعای خود عرض می‌کند: (اسألک بما نطق فیهم من مشیتک فجعلتهم معادن لکلماتک و ارکانا لتوحیدک و آیاتک و مقاماتک الّتی لا تعطیل لها فی کلّ مکان یعرفک بها من عرفک لا فرق بینک و بینها الاّ انهم عبادک و خلقک فتقها و رتقها بیدک بدوها منک و عودها الیک اعضاءاً و أشهاداً و مناةً و اذواداً و حفظهً و رواداً فیهم ملات سمائک و ارضک حتی ظهر ان لا-اله الا انت...) (۱۰). (بار الها تو را

می‌خوانم به آن مشیت تو که در حق آنان (معصومین علیهم السلام) گویا شد پس آنها را معدن کلمات و اساس توحید و آیات خود گردانیدی، آنها را مقام‌های خود قرار دادی که هیچ گاه تعطیل پذیر نیست، هر کس تو را شناخت به وسیله آنان بود، فرقی بین تو و آنها نیست جز آنکه آنان بنده و مخلوق تو می‌باشند، امور آنان به دست تو اصلاح می‌شود از تو آغاز و به تو باز می‌گردند، آنان بازوان توانا و شاهدان بینا و بخشندگان و حمایت‌کنندگان و نگهبانان و راهنمایان خیرخواه تو می‌باشند به وسیله آنان آسمان و زمین را پر نمودی تا اینکه کلمه (لا اله الا الله) ظاهر گردید... کلمه (مناء) بر وزن قضا که جمع قاضی است بمعنی بخشندگان است و گرفته شده از منی الله تعالی فلانا بخیر یعنی خداوند خیر به فلانی عطا فرمود. کلمه (اذواد) جمع ذائد است مانند اصحاب که جمع صاحب است و از ماده ذاد بمعنی (حمایت کرد) گرفته شده است پس اذواد یعنی حمایت‌کنندگان. بنا بر این باید گفت هر کس خیری شامل حالش می‌شود و یا اینکه سوئی از او دفع می‌گردد فقط به واسطه آنان است. و اینکه آسمان و زمین از آنان پر شده است مانند خورشید است که تمام هستی را پر کرده هر چند جرم آن کوچک است. و شاید بتوان گفت رمز ورود زیارت جامعه و دو دعای ماه رجب از جانب ائمه (علیهم السلام) بیان راه وسط و معتدلی بین فکر مادّیگرایی خلفای جور از طرفی و افراط و زیاده‌روی صوفیه که قائل به وحدت وجود یا وحدت موجود در اواخر عصر حضور ائمه (علیهم السلام) بودند می‌باشد. بدیهی است که ظاهر شدن (لا اله الا الله) توسط آنان بدین جهت است که تمام عالم را شرک فرا گرفته آنهم نه فقط شرک بت پرستی یا شرک مسیحیت یا یهود بلکه شرک اهل تسنن که قائل به جسم بودن خداوند متعال و مانند آن هستند، زیرا حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) فرمود (هر کس برای خدا وصف زائد بر ذات قائل شود او را قرین شیء دیگر دانسته و هر کس برای خدا قرین بیاورد پس برای او دومی آورده و هر کس برای او دومی قائل شود برای او جزء قائل شده...) (۱۱). مخفی نماند آنچه ما به طور خلاصه بیان کردیم حاصل صدها آیه و روایت است که در مباحث اصول دین ذکر شده‌اند، بدانجا رجوع شود.

بازگشتی به مطالب قبل

اشاره کردیم چون خداوند متعال، عالم وجود را در اختیار آنها قرار داده، کارهای خارق‌العاده از آنان سر می‌زند، معجزات و کرامات دارند پس آنها محل و قرارگاه مشیت خداوند می‌باشند. و همچنین گذشت که خداوند اختیار دین خود را هم به دست آنان قرار داده است (المفوض الیه دین الله) و این کارهای خارق‌العاده شامل عدم وجود یا وجود داشتن می‌شود همچون هلاک شدن ساحر به وسیله حضرت رضا (ع) و یا زنده کردن مردگان با معجزه حضرت عیسی (ع) که هر گونه تبدیل و تغییر را شامل می‌شود. خداوند می‌فرماید: (ولن تجد لسنة الله تبديلاً و لن تجد لسنة الله تحويلاً) (۱۲) یعنی هیچ گاه سنت‌های الهی تبدیل و تغییر نمی‌یابند. و یکی از آن سنت‌های الهی این است که خداوند عالم تکوین و اختیار دین را به دست معصومین (علیهم السلام) داده است. و این مانند آن است که سوریه را تبدیل به عراق و یا عراق را به سوریه تبدیل نمایند و یا اینکه مردی را زن و یا زنی را مرد گردانند همانطور که در واقعه امام مجتبی (ع) چنین شد (۱۳).

۱ - بحار الانوار: ۲۳/۳۵ ح ۱۵ ب ۱ - ۲. کتاب کشف اللآلی بنا بر نقل مرحوم آیه الله آقای میرجهانی در کتاب (الجنة العاصمة) و علامه مرندي در کتاب (ملتقى البحرين) صفحه ۱۴ و مستدرک سفینه البحار ج ۳ ص ۳۳۴ و عوالم العلوم صفحه ۲۶ به نقل از کتاب مجمع البحرين. البته احادیث دیگری در این باره ذکر خواهد شد. ۳ - کتاب غیبت شیخ طوسی: ۱۷۳ حدیث ۷ چاپ تهران. و کتاب بحار الانوار: ج ۵۳ ص ۱۷۸ ح ۹ ب ۳۱ چاپ بیروت. بعضی از علمای علم کلام، موضوع فوق را پذیرفته‌اند و برای آن آذله و شواهد و مؤیدات فراوانی نقل کرده‌اند که به بعضی از آنها اشاره می‌نمائیم. البته امکان واسطه بودن ایشان در خلقت عالم امری است واضح

و آشکار بلکه از نظر حکمت الهی راجح و لازم است. از جمله شواهد آن مضمون حدیث قدسی است که می‌فرماید: (... و هی فاطمه و بنورها ظهر الوجود من الفاتحة الى الخاتمة) و او فاطمه است و به نور او وجود عالم از ابتداء تا پایان ظاهر گشته است. (کتاب خصائص الفاطمیة، صفحه ۱). و ظاهرا مقصود ظهور هستی از کتم عدم تا نور وجود است و باء برای سببیت است. و حضرت زهرا (س) فرموده است: (... و نحن وسیلته فی خلقه و نحن خاصّته و محل قدسه و نحن حجّته فی غیبه...) ما وسیله خدا در خلقت هستیم و خاندان و جایگاه قدس و حجّت خدائیم. (کتاب (السفینة و فدک) که از کتاب شرح نهج البلاغه، ج ۱۶ ص ۲۱۱ این حدیث را نقل کرده است). مطلق بودن کلمه (وسیلته) هم حدوث و هم بقاء را اقتضاء می‌کند. پس تنها واسطه در ایجاد عالم و واسطه افاضه وجودی جهان هستی، آن حضرات می‌باشند. علامه مجلسی رحمه الله علیه چنین می‌گوید: در اخبار فراوانی وارد شده است: (لا تقولوا فینا ربّا و قولوا ما شئتم ولن تبلغوا) نسبت خدائی به ما ندهید، و جز آن هر چه می‌خواهید بگوئید و هرگز به نهایت و صف ما نخواهید رسید. (بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۳۴۷). کلمه رب، برای آن ذاتی که واجب الوجود است، علم می‌باشد، بنا بر این نسبت واجب الوجود بودن به آن حضرات صحیح نمی‌باشد، زیرا که آنان آفریده خدای متعالند، لکن بعد از این مرتبه می‌فرماید: (قولوا فینا ما شئتم) و از مصادیق آن، واسطه منحصر کلّ جهان هستی می‌باشند، خصوصا با در نظر گرفتن جمله (ولن تبلغوا) و عقد سلبی و عقد ایجابی کلام و با ملاحظه اینکه، گوینده کلام انسان معصوم حکیمی است که به تمام دقائق و زوایای سخن توجه تام دارد، حقیقت امر واضح و روشن خواهد بود. و روایت شده، چنانچه مصنف محترم به آن اشاره کرده است: (نحن صنایع ربّنا والنّاس بعد صنایعنا) ما آفریده پروردگاریم و مردم آفریده ما هستند. (کتاب غیبت شیخ طوسی، ص ۱۷۳ ح ۷ و کتاب بحار الانوار: ج ۵۳ ص ۱۷۸) و در (نامه ۲۸ نهج البلاغه) چنین آمده است: (أنا صنایع ربّنا والنّاس بعد صنایع لنا) و لام در کلمه (لنا) برای تقویت است و جمله (صنایعنا) در حدیث سابق شاهد آن است. و در کتاب بحار الانوار به نقل از کتاب خصال شیخ صدوق رحمه الله علیه، امیر المؤمنین (ع) چنین فرموده است: (إِیّاکم والغلو فینا، قولوا إنا عبیدٌ مربوبون و قولوا فی فضلنا ما شئتم) از زیاده روی در باره ما دوری جوئید، ما را بندگان پروردگار متعال بدانید و در باره فضیلت ما هر چه می‌توانید بگوئید. (بحار الانوار: ج ۵۱ ص ۱۱۳). این حدیث شریف و امثال آن، استمرار فیض الهی را مشروط به وجود ایشان می‌داند (و حضرت زهرا (س) جزو آنان است) و تنها چیزی که از وجودشان نفی شده مسئله واجب الوجود بودن آن بزرگواران است. و اما روایاتی که نفی واسطه بودن اهل بیت (علیهم السلام) از آن استفاده می‌شود، یا باید بر تقيّه حمل شود، و یا اینکه مقصود، مستقل بودن و در عرض خدای متعال بودن ایشان است، نه اینکه طولی بودن وجودشان. و مستند بودن قدرتشان بر خدای متعال، نفی شده باشد، به عنوان مثال، این روایت ملاحظه شود، زرارۀ ابن اعین می‌گوید: از امام صادق (ع) چنین سؤال کردم: (ان رجلا یقول بالتفویض، فقال: و ما التفویض؟ قلت: انّ الله تبارک و تعالی خلق محمّدا و علیا صلوات الله علیهما ففوّض إلیهما فخلقا و رزقا و أماتا و أحییا، فقال: کذب عدوّ الله إذا أنصرفت إلیه فآتل علیه هذه الایة الّتی فی سورة الرّعد (ام جعلوا لله شرکاء خلقوا کخلقه فتشابه الخلق علیهم). مردی در باره شما اهل بیت قائل به تفویض است، حضرت فرمودند: تفویض چه معنایی دارد؟ عرض کردم: خدای متعال محمّد (ص) و علی (ع) را آفرید و امور جهان را به آنان واگذار نمود، پس آنان خلق می‌کنند و روزی می‌دهند و زنده می‌کنند و می‌میرانند. حضرت فرمودند: دشمن خدا دروغ می‌گوید، چون به سوی او رفتی، آیه سوره رعد را بر او تلاوت کن. (یا آنکه این مشرکان، شریکانی برای خدا قرار دادند که آنها هم مانند خدا چیزی خلق کردند. برایتان خلق خدا و خلق شریکان مشتبه گردید). (سوره رعد: آیه ۱۶)، (بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۳۴۳، ۳۴۴). ملاحظه میکنیم که امام (ع) تفویض را که به معنای شریک خداوند در آفرینش باشد (عرضیت) را نفی کرده است. و سایر روایات در این باره نیز چنین توجیه می‌شود، و با دقّت و تأمل حقیقت امر آشکار می‌گردد. با توجه به اینکه مطلق بودن سؤال سائل، شامل حتی طولیت در خلق نیز می‌گردد، و آن نیز محل ابتلاء است و شاید اصلا مقصود سائل همین قسمت بوده است، و با این حال امام (ع) فقط عرضیت را نفی کرده و از آن به عنوان شریک یاد شده، چنانچه تفویض به معنای واگذاری همه امور به آنان بدون

دخالت خدای تبارک و تعالی نیز باطل و بی‌معنی است. و برای این بحث، مقام جداگانه‌ای است که فقط به طور اشاره متذکر آن شدیم. و نمونه‌ای دیگر که سخن امام (ع) مسئله را توضیح می‌دهد: (انا بریء من الغلاۃ کبراءۃ عیسی بن مریم من النّصارى) من از غلو کنندگان بی‌زارم، همانند بی‌زاری عیسی پسر مریم از گروه نصاری. (بحار الانوار: ج ۲۵، ص ۲۶۶). و این تشبیه دلیل بر این است که مسئله خدا بودن اهل بیت (علیهم السلام) مورد بی‌زاری واقع شده است، زیرا مسیحیان چنین عقیده‌ای در باره حضرت عیسی داشتند و او را شریک خداوند می‌دانستند نه مخلوق او. و در روایت دیگری آمده: (و انا لنبرأ إلى الله عزّ و جلّ ممّن یغلوا فینا فیرفعنا فوق حدّنا، کبراءۃ عیسی بن مریم من النّصارى، قال الله عزّ و جلّ: (و إذا قال الله یا عیسی بن مریم ء أنت قلت للنّاس اتّخذونی و أمّی إلهین من دون الله) ما براءت می‌جوئیم به سوی خداوند از کسی که در باره ما زیاده روی کند و مرتبه ما را فوق حدّمان بداند مانند براءت حضرت عیسی پسر مریم از گروه نصاری، خداوند متعال چنین می‌فرماید: یاد آور آن هنگامی که خداوند فرمود: ای عیسی پسر مریم آیا تو به مردم گفتی که مرا و مادرم را خدایانی جز الله بدانید. (سوره مائده: ۱۱۶)، (بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۲۷۲). و همچنین سخن حضرت مهدی (عج): (لیس نحن شرکاء فی علمه ولا فی قدرته بل لا یعلم الغیب غیره...) ما در علم و قدرت شریک خداوند نیستیم و جز او کسی غیب نمی‌داند (بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۲۶۶). با اینکه آگاهی ایشان از غیب و عمومیت قدرتشان به اذن پروردگار متعال از واضحات است. و سخن حضرت مهدی (عج) مسئله را توضیح بیشتری می‌دهد، می‌فرماید: (إنی بریّ إلى الله و إلى رسوله ممّن یقول انا نعلم الغیب أو نشارك الله فی ملکه...) من از کسی که بگوید: ما (ائمه هدی) غیب را می‌دانیم و در ملک با خدا شریک هستیم بی‌زارم. (بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۲۶۶). در واقع آنچه که مورد نفی واقع شده در این سخن شریف شریک بودن امامان با خداوند است، نه اینکه عمل و قدرت و علم اهل بیت (علیهم السلام) بر اساس تکیه بر پروردگار متعال است. مراجعه به روایت طولانی که در (جلد ۲۵ بحار الانوار صفحه ۲۷۳) مطلب را بیشتر توضیح می‌دهد، به خاطر اینکه امامان (علیهم السلام) با کسانی که عقیده به الله بودن حضرت علی (ع) داشتند، با سختی مقابله می‌کردند. ۴ - سوره مائده: آیه ۶۴ . ۵ - بحار الانوار: ج ۵۱ ص ۱۱۳؛ بصائر الدرجات ص ۲۸۸ ، ۴۸۹ . ۶ - بحار الانوار: ج ۹۹ ص ۱۹۵ . ۷ - بحار الانوار: ج ۹۹ ص ۱۹۹ (قسمتی از دعاهای هر روز ماه رجب که اول آن الحمد لله الذی اشهدنا مشهد اولیائه فی رجب... است). ۸ - بحار الانوار: ج ۵۲ ص ۲۰ . ۹ - بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۳۳۴ . ۱۰ - بحار الانوار: ج ۹۵ ص ۳۹۳ چاپ بیروت (در مفاتیح الجنان در یکی از دعاهای هر روز ماه رجب آمده است). ۱۱ - بحار الانوار: ج ۵۴ ص ۱۷۶ . ۱۲ - سوره فاطر: آیه ۴۳ . ۱۳ - بحار الانوار: ج ۴۳ ص ۳۲۷.

فصل سوم: فضیلت و درسهائی از سیره اهل بیت و حضرت زهرا (ع)

فضیلت فاطمه زهرا (س) بر انبیاء

در فضیلت حضرت زهرا (س) روایات بسیاری آمده که به چند دسته تقسیم می‌شود: از جمله روایاتی وجود دارد که نشان می‌دهد اطاعت از صدیقه کبری (س) بر همه مخلوقات و تمام انبیاء (علیهم السلام) واجب است. از حضرت باقر (ع) چنین نقل شده است: (وَلَقَدْ كَانَتْ عَلَيْهَا السَّلَامُ مَفْرُوضَةً طَاعِيَةً عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ خَلْقِ اللَّهِ مِنَ الْجِنِّ وَالْأَنْسِ وَالطَّيْرِ وَالْوَحْشِ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالْمَلَائِكَةِ...). (و به تحقیق اطاعت از او [حضرت فاطمه زهرا (س)] بر تمام مخلوقات خداوند از جن، انس، پرندگان، حیوانات وحشی، انبیاء و فرشتگان واجب بوده است). روایات دیگر از انتخاب شدن اهل بیت (علیهم السلام) توسط خداوند متعال خبر میدهد در این باره رسول الله (ص) به امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: (إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَشْرَفَ عَلَى الدُّنْيَا فَاخْتَارَنِي مِنْهَا عَلَى رِجَالِ الْعَالَمِينَ، ثُمَّ أَطَّلَعَ النَّبِيَّةَ فَاخْتَارَكَ عَلَى رِجَالِ الْعَالَمِينَ، ثُمَّ أَطَّلَعَ النَّبِيَّةَ فَاخْتَارَ الْأُمَّةَ مِنْ وُلْدِكَ عَلَى رِجَالِ الْعَالَمِينَ ثُمَّ أَطَّلَعَ الرَّابِعَةَ فَاخْتَارَ فَاطِمَةَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ) (۱).

(به‌راستی که خدای متعال به دنیا نظری کرد پس مرا از بین آن همه بر تمام مردان جهان انتخاب نمود، و در مرتبه دوم تو را (ای علی) بر همه مردان جهان انتخاب کرد، و در مرتبه سوم ائمه هدی را بر جمیع مردان برتری داد، سپس از میان همه زنان عالم فاطمه زهرا (س) را انتخاب کرد). با توجه به همتائی آن حضرت با پیامبر اکرم (ص) که این حدیث به آن اشاره دارد، و همچنین فضیلت حضرت را بر جمیع انبیاء ثابت می‌کند و به ضمیمه ادله‌ای که او را بر فرزندان معصومش برتری می‌دهد، واضح است که ایشان از جمیع انبیاء (علیهم السلام) افضل و بالاتر هستند. در کتاب کمال‌الدین چنین آمده است: (... ثُمَّ أَطَّلَعَ إِلَى الْأَرْضِ إِطْلَاعَةً ثَالِثَةً فَاخْتَارَكَ وَوَلَدَيْكَ...)(۲). (حسن و حسین علیهما السلام) را انتخاب نمود(۳). و نظیر آن، گفته خدای متعال است در حدیث قدسی: (يَا مُحَمَّدُ إِنِّي خَلَقْتُكَ وَخَلَقْتُ عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ مِنْ سِتْنِخِ نُورِي وَعَرَضْتُ لِأَيَّتِكُمْ عَلَى أَهْلِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ فَمَنْ قَبَلَهَا كَانَ عِنْدِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ...)(۴). (ای محمد، به درستی که من تو را و علی و فاطمه و حسن و حسین را از نور خود آفریدم، آنگاه ولایت شما را بر اهل آسمانها و زمینها عرضه کردم، پس هر کس آن را پذیرفت نزد من از مؤمنین خواهد بود). روایتی که به طور صریح و آشکار فضیلت ایشان را ثابت می‌کند. از فرمایش رسول اکرم (ص) است که: (مَا تَكَامَلَتِ النَّبُوَّةُ لِنَبِيِّ حَتَّى أَقَرَّ بِفَضْلِهَا وَ مُحَبَّتِهَا)(۵). (نبوت و پیامبری برای هیچ پیغمبری کامل نمی‌شود مگر اینکه به محبت و فضیلت فاطمه زهرا (س) اقرار داشته باشد). فاطمه زهرا (س) از تمام انبیاء بجز رسول اکرم (ص) بالاتر است چون پیامبر اسلام (ص) آن بزرگوار را پاره تن خود معرفی کردند(۶). و هنگامی که رسول گرامی اسلام (ص) از تمام انبیاء افضل و برتر باشد، پس پاره تن او نیز چنین خواهد بود(۷). الف: نام حضرت زهرا (س) بر عرش الهی و در بهشت قال رسول الله (ص): (وَلَيْلَمَهُ عُرْجُ بِي إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ مَكْتُوبًا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلِيُّ حَبِيبُ اللَّهِ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ صَيِّفَةُ اللَّهِ، فَاطِمَةُ خَيْرَةُ اللَّهِ، عَلَى بَاغِضَةٍ هُمْ لَعْنَةُ اللَّهِ). رسول خدا (ص) فرمود: در شب معراج که به آسمان (و عالم بالا) رفتم، بر در بهشت چنین نوشته دیدم، که خدائی نیست جز خدای یکتا، و محمد فرستاده خداست، علی دوست او، حسن و حسین برگزیده خالص خدایند، فاطمه بهترین انتخاب اوست، نفرین خدا بر کسی باد که دشمنی و بغض آنان را در قلب خود داشته باشد(۸). و رسول مکرم (ص) فرموده است: (أَنَا وَعَلِيٌّ وَفَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ كُنَّا فِي سِدْرَةِ الْعُرْشِ: نُسِّحُ اللَّهُ فَسَبَّحَتِ الْمَلَائِكَةُ بِنَسِيحِنَا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ آدَمَ بِاللُّفَى عَامًا، فَلَمَّا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ آدَمَ أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يَسْجُدُوا لَهُ وَلَمْ يُؤْمَرُوا بِالسُّجُودِ إِلَّا لِأَجْلِنا...)(۹). من و علی و فاطمه و حسن و حسین در زیر خیمه عرش خدا جای داشتیم، به تسبیح پروردگار مشغول بودیم، پس تسبیح گفتند ملائکه به تسبیح ما قبل از آنکه خداوند عزوجل خلق کند آدم را به دو هزار سال، و هنگامی که آدم آفریده شد به ملائکه دستور داده شد که برای آدم سجده نمایند، و این سجده در واقع به خاطر ما بود. و در روایت دیگری چنین فرموده است: لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ كَشَفَ عَن بَصْرِهِ، فَنَظَرَ فِي جَانِبِ الْعُرْشِ نَوْرًا فَقَالَ: إلهی و سیدی ما هذا النور؟ قال یا ابراهیم هذا نور محمد صفوتی، قال إلهی و سیدی و أری نور إلی جانبہ؟ قال یا ابراهیم هذا نور علی ناصر دینی، قال: إلهی و سیدی و أری نورًا ثالثًا یلی النورین؟ قال: یا ابراهیم هذا نور فاطمة تلی أباهما و بعلها(۱۰). وقتی خداوند، ابراهیم را آفرید، پرده از دیدگان او برطرف شد، پس به جانب عرش الهی نظری افکند و عرض کرد: خداوند، این چه نوری است. فرمود: این نور محمد، برگزیده خالص من است. عرض کرد: مولای من، نوری را در کنار آن مشاهده می‌کنم؟ فرمود: این نور علی یاری کننده دین من است. عرض کرد: نور سومی را نزد آن دو نور می‌بینم؟ فرمود: ای ابراهیم این نور فاطمه است که در کنار پدر و شوهرش قرار دارد. ب - آفرینش نور ایشان قبل از حضرت آدم (ع) از حضرت صادق (ع) چنین نقل شده که حضرت رسول اکرم (ص) فرمودند: (خلق نور فاطمة قبل ان تخلق الأرض والسما... خلقها الله عزوجل من نوره قبل ان یخلق آدم...)(۱۱). ج - حکایت کشتی حضرت نوح (ع) وقتی که میخهای کشتی را کوبید پنج میخ باقی ماند، چون دست او به اولین آنها رسید، از آن نوری همانند یک ستاره درخشان تابید. میخ اول به نام رسول اکرم (ص) بود و دوم اختصاص به نام مبارک حضرت امیرالمؤمنین (ع) و بقیه آن به نام حضرت زهرا (س) و امام حسن و امام حسین (علیهما السلام) بود، که در این باره رسول گرامی

(ص) می‌فرماید: (ولولانا ما سارت السفینه بأهلها) (۱۲). اگر ما نبودیم کشتی حرکت نمی‌کرد و به ساحل نمی‌رسید. د - آموختن نام مقدّس آنان به پیامبران (علیهم السلام) از حضرت مهدی (ع) وارد شده که جناب زکریّا (ع)، از پروردگار متعال، آموختن نامهای پنج نور مقدّس را درخواست نمود (۱۳)، و آنچه که در این باره از حضرت باقر (ع) در ذیل آیه شریفه (ولقد عهدنا إلى آدم من قبل...) (۱۴) نقل شده است که می‌فرماید: کلماتی در باره محمّد، علی، فاطمه، حسن، حسین و امامان از نسل ایشان بوده است (۱۵). ه - مطالبی که در باره منزلت ایشان در روز قیامت است مانند سخن پیامبر بزرگوار (ص): (... والذی بعثنی بالحقّ إنّ جهنّم لتزوف زفره لا یبقی ملک مقرب ولا نبی مرسل الاّ صعق فینادی إلیها ان یا جهنّم یقول لک الجبار اسکنی بعزی واستقری حتّی تجوز فاطمه بنت محمّد صلّی الله علیه و آله و سلّم إلی الجنان...). قسم به آن خدائی که مرا به حق فرستاده است: جهنّم (روز قیامت) صدائی خواهد کرد که فرشتگان و پیامبران از صدای آن، فریاد شان بلند می‌شود و به آن می‌گویند: آرام باش تا اینکه فاطمه دختر محمّد (ص) به بهشت وارد شود (۱۶). و - آنچه بر افضل بودن ایشان بر ائمه هدی (علیهم السلام) دلالت دارد. مانند فرموده امام حسین (ع): (امی خیر منّی) (۱۷) مادرم زهرا از من بهتر است. و روایات دیگر (۱۸). البته ائمه هدی (علیهم السلام) از این جهت همگی مانند ایشان هستند (همه آنان بر جمیع پیامبران برتر می‌دارند) و روایاتی مانند نماز خواندن حضرت عیسی (ع) پشت سر حضرت مهدی (عج) مؤید این مطلب است (۱۹).

درس‌هایی از سیره حضرت فاطمه زهرا (س)

در زندگی و رفتار آن بانو نکات فراوانی برای فراگیری وجود دارد که چنانچه مسلمانان بلکه عالم بشریت به آنها عمل نمایند قبل از آخرت به سعادت رسیده و دیگران را نیز سعادت مند می‌نمایند. ما به عنوان نمونه بعضی از آن نقاط را یادآوری می‌نمائیم. ازدواج با میمنت آن بزرگوار که حضرت رسول (ص) در اوّل بلوغ او را به تزویج در آورد. اگر دختران ما نیز در اوائل بلوغ ازدواج نمایند سعادت مند گشته و تا حد زیادی از شاخه‌های فساد در جامعه قطع می‌گردد. زیرا معنای ازدواج آنها در این سن ازدواج پسران در سن بلوغ است پس انسان به کار حرام رغبت نمی‌نماید. و ما قبیله‌هایی را در بلاد اسلامی دیده‌ایم که همینطور عمل می‌کنند و به همین سبب کار خلاف کم می‌شود و نزدیک به حد صفر می‌رسد. برعکس جاهائی که چنین روشی وجود ندارد میزان خلاف بطور جدی بالا می‌رود، و از طرف دیگر منجر به انواع بیماری و عقده‌های روحی و فشارهای عصبی و متلاشی شدن بنیان خانواده و زیادی مشکلات و غیره می‌گردد. همچنین درجه‌بندی ساده آن بزرگوار بالاترین سرمشق برای کم کردن مهریه‌ها و قناعت کردن به حد امکان و توانائی وجود دارد و همانا حضرت رسول (ص) فرمود: (افضل نساء امتی اصبحهنّ وجها و اقلهنّ مهرا) (۲۰) برترین زنان امت من آنهایی هستند که از همه خوشروتر و مهریه‌شان از همه کمتر است (۲۱). و باز فرمود: (القناعه مال لا ینفد) (۲۲) قناعت سرمایه‌ای پایان‌ناپذیر است. و از علی (ع) منقول است که فرمود: (لا کنز اغنی من القناعه) (۲۳) هیچ گنجی مانند قناعت انسان را بی‌نیاز نمی‌کند. و این خود رمز خوشبختی و تحرک هرچه بیشتر و جدی‌تر به سوی آینده است، زیرا دو زوج جوان برای پیشبرد زندگی به سوی جلو همدیگر را یاری می‌نمایند، و شاید همین امر سرّ کلام خداوند را روشن می‌سازد که فرمود: (ان یكونوا فقراء یغنم الله من فضلہ) (۲۴) در صورتی که تنگدست باشند خداوند آنان را از فضل خود بی‌نیاز می‌سازد. این در حالی است که سنگینی مهریه‌ها و پیچیده شدن مقدمات و برنامه‌ها و تشریفات زائد موجب عقب افتادن ازدواج‌ها می‌گردد، چه بسا باعث می‌شود افراد مادام‌العمر مجرد بمانند که خود خطرات و مضرات فراوانی را در پی دارد. همچنین چرخاندن کارهای منزل توسط آن بانوی مکرمه که کارهای داخل خانه به ایشان و کارهای بیرون به حضرت علی (ع) واگذار شده بود و این باعث آرامش روحی و سلامت جسمی می‌گردد، زیرا کارهای زحمت دار علی رغم ناراحتی و خستگی موجب صحت و سلامتی می‌گردد، در حالیکه راحتی و

بیکاری سبب بیماریهای گوناگون می‌شود. مؤید این مطلب تاریخ است تا جایی که سراغ داریم یکبار بیشتر بیماری برای آن حضرت نقل نکرده‌اند. و آن بیماری آخر عمر بوده که در اثر رنجهای فراوان و فشار در و دیوار منتهی به شهادت آن بزرگوار گردیده است (درود خدا بر او باد). چه بسا به خاطر اینکه امت اسلامی را به کار و زحمت آموخته‌کنند، حضرت رسول الله (ص) با آن همه لطف و مهربانی حاضر نشد خادمه‌ای به دختر خود عطا فرماید، تا یک درس عملی برای تمام زنان مسلمان باشد، و شاید اصل درخواست حضرت فاطمه زهرا (س) و بدنال آن عدم اجابت پیامبر (ص) برای تعلیم بوده است. اما دستیابی حضرت به فضه به خاطر ضرورت پیش آمده بود، زیرا کارهای سختی که باید با دست انجام می‌شد مانند آسیاب کردن و نان پختن و شستن و امثال آن متراکم شده، به علاوه فرزندان خردسال حضرت و اهمیت پرداختن به کارهای آنان از طرفی و مراجعه زنان به آن حضرت در باره کارها و مسائل خود ضرورت امر را تجدید مینمود. با این حال می‌بینیم بعد از آمدن فضه نیز پیامبر (ص) کارها را بین آندو تقسیم فرموده، به طوری که یک روز نوبت حضرت زهرا (س) و یک روز نوبت فضه بود (۲۵). این کار علاوه بر اینکه درسی است برای امت تا با زیردستان خود مواسات داشته باشند، تأکیدی است بر تحمل کارها و زحمت و رنج حتی در جایی که شخص دیگری نیز وجود داشته باشد. قابل ذکر است که فضه زنی شوهردار و دارای خانواده و فامیل بوده است و این از داستان قرآن خواندن او در سفر حج و دیدار با فرزندانش معلوم می‌شود. چنانچه اسلام اینگونه است که هیچ دختری را بدون همسر و نمی‌گذارد بطوری که سلمان محمّدی وقتی حاکم بر مدائن شده بود با زنی ازدواج نمود و مشاهده کرد آن زن دختری از شوهر قبلی دارد و هنوز ازدواج نکرده است، گفت: من از رسول خدا (ص) شنیدم که می‌فرمود: (مضمون روایت) اگر دختر خانه، ازدواج نکند و کار نامشروع مرتکب شود عقاب آن برگردن اهل خانه است. و اما آرد کردن، خمیر ساختن، پختن، بافندگی کردن، شستن، نگهداری از فرزندان و انجام دهها کار دیگر خانه توسط آن بزرگوار به کمک فضه بود، پس در تمام اینها آموزشی برای طرز رفتار زن در زندگی زناشویی است. اگر این نوع زندگی در خانه‌های ما رواج بگیرد کجا ما احتیاج به وارد کردن اجناس از شرق و غرب پیدا می‌کنیم حتی گوشت و غیر گوشت مثل ضروریات و کالاهای اساسی. همچنین گفتار آن بانو که به امیرالمؤمنین (ع) گفتند: (ما عهدتني كاذبة ولا خائنة) (۲۶) یعنی هیچگاه یاد نداری که دروغی گفته یا خیانتی کرده باشم. این برای تعلیم همسران در برابر شوهران آنهاست و گرنه علی (ع) این مطلب را می‌دانست. همینطور وقتی پیامبر (ص) می‌بیند که در خانه حضرت زهرا (س) پرده‌ای نصب شده داخل خانه نمی‌شود (۲۷)، این نیز درس دیگری برای ماست و چه بسا حضرت زهرا (س) عمدا این برنامه را تهیه نمودند تا اینکه وسیله‌ای برای تعلیم باشد و زنان غرق در ناز و نعمت نشوند در حالیکه بسیاری از مردم با مشکلات زندگی دست و پنجه نرم می‌کنند. حضرت رسول (ص) فرمودند: کسی که سیر بخوابد و همسایه او گرسنه باشد این شخص به من ایمان نیاورده است (۲۸). و همچنین نقاط برجسته دیگری که در سیره نورانی آن حضرت وجود دارد و تمام آنها عبرتها و برنامه‌های تربیتی و راههای سعادت دنیا و آخرت می‌باشد.

برتری مقام معصومین (ع) ذاتی است

مقام بالای آنها ریشه در جوهره وجود و ذات آنان دارد، مانند برتری طلا- بر نقره، و بر این معنا ادله چهارگانه (قرآن، احادیث، اجماع و عقل) دلالت می‌کند. مراد ما از دلیل عقلی، هم برهان اتّی است (استدلال از معلول بر علت)، زیرا اعمال آنان از درون ذات آنها خبر می‌دهد و هم برهان لمّی است (استدلال از علت بر معلول)، زیرا قدرت مطلقه حق در جایی که مانع نباشد حتما اعمال می‌شود، و این مطلب اقتضای آفریدن و موجود برتر را می‌کند، بلکه بعد از این دلیل عقلی که کلیت موضوع را مشخص می‌کند تشخیص جزئیات و مصادیق را با ادله نقلی یعنی قرآن و احادیث در می‌یابیم. خداوند سبحان می‌فرماید: (تلك الرسل فضلنا

بعضهم علی بعض) (۲۹) بعضی از پیامبران را بر بعضی دیگر برتری دادیم. و باز می‌فرماید: (انظر کیف فضّلنا بعضهم علی بعض) (۳۰) بنگر چگونه بعضی را بر بعض دیگر برتری دادیم. و می‌فرماید (نفضّل بعضها علی بعض فی الاکل) (۳۱) ما بعضی را برای خوردن بر بعض دیگر برتری دادیم. و همچنین آیات و روایات متواتره دیگر. همچنین کرامات صادره از آنان نیز بر این معنا دلالت می‌کند. البته کسی اشکال نکند که خداوند اگر دیگران را هم مانند آنان می‌آفرید آنان نیز به درجات بالا می‌رسیدند، زیرا بدیهی است که اگر دیگران این قابلیت را داشته باشند حتماً اینگونه آفریده می‌شدند زیرا در حکمت خداوندی لازم است که هر ماهیت ممکنه را در صورت نبودن مانع به مرحله وجود برساند و گرنه یا باید گفت خداوند عاجز است یا جاهل و بی‌خبر و یا دارای خبث و بخل که هر سه از مقام اقدس احدیت دور است. بلکه چنانچه چیزی قابلیت تحقق و وجود را نداشته باشد، مانند اجتماع دو نقیض و مانند اینکه یک چیز هم فیل و هم مورچه باشد، یا اینکه هم زوج و هم فرد باشد، یا هم وجود و هم عدم باشد، یا اینکه خلقت او خلاف مصلحت باشد، در این صورت آن شیء خلق نمی‌شود چون موارد اول محل ذاتی و مورد دوم محل عارضی است یعنی چون کار قبیحی است از حکیم علی‌الاطلاق صادر نمی‌شود.

الگوی پذیری از پیامبر

شش موقعیت برای پیامبر (ص): قرآن کریم سخن از تأسی و الگوپذیری از پیامبر (ص) را به میان آورده است (۳۲) و علی (ع) فرموده است: (تأسی به پیامبر نمائید و الا ایمن از هلاکت نخواهید بود) (۳۳) و در روایات هم سخن از تأسی به ائمه (علیهم السلام) آمده است، پس وظیفه ما پیروی از آنهاست و یکی از آنها حضرت زهرا سلام الله علیهاست زیرا آنان حجّت‌های پروردگارند. البته این در جایی است که عملی از مختصات آنها نباشد که دیگر جای تأسی ندارد. و اما در مورد شخص پیامبر (ص) ظاهراً اعمال ایشان را می‌توان به شش دسته تقسیم نمود: ۱- احکام اولیه (یعنی احکامی که در حالت عادی و ابتدائی بر هر موضوع مترتب می‌شود) خواه از کلام حضرت فهمیده شود یا از عمل یا از سکوتی که باعث تأیید و نشان دهنده رضایت ایشان باشد، مانند واجب بودن نماز، یا حرمت شراب و احکام دیگر تکلیفی یا وضعی. و همچنین احکامی که به دو صورت انجام می‌شود مانند روزه در وطن و افطار در سفر، اینها هر دو از احکام اولی است، نه اینکه یکی حکم اولی و دیگر حکم ثانوی باشد زیرا هر مکلف مختار است که یا در وطن باشد و روزه بگیرد، و یا در سفر باشد و افطار نماید. ۲- احکام ثانوی و آنها احکامی هستند که در شرایط خاصی بر موضوع مترتب می‌شوند، مثل حالت اضطرار و امثال آن. در این دو نوع احکام باید به پیامبر (ص) تأسی کرد، زیرا پیامبر (ص) گاهی از روی اضطرار کاری را انجام می‌دادند که در حالت عادی جایز نبوده است، مانند مجبور شدن حضرت به حمل سلاح هنگام ورود به مکه، یا خواندن نماز نشسته در حال بیماری، و اینها از مختصات حضرت نمی‌باشد. البته حضرت هیچگاه بر طبق (مالا- یعلمون) یعنی احکام مخصوص حالت جهل به حکم و یا (ما اخطأوا) یعنی احکام مخصوص حالت اشتباه و خطا و یا (ماسهوا) یعنی احکام سهو و (مانسوا) یعنی احکام نسیان و فراموشی عمل نکرده‌اند، زیرا از این چهار حالت منزّه و مبرء می‌باشند. امّا اینکه آیا بر حسب (ما اکرهوا) یعنی احکام وقت اکراه که از جانب غیر بر انسان تحمیل می‌شود عمل کرده‌اند یا نه؟ جایی را نیافتیم. اهل سنت عقیده دارند سهو و نسیان از حضرت صادر شده اما اجماع شیعه بر خلاف آن است و عقل و نقل هم آن را رد می‌کند. ۳- کارهای عمومی حضرت: مانند خریدن فلان شتر یا ازدواج با زنی چند ساله و چیزی را خوردن یا آشامیدن، اینها از چیزهایی نیست که واجب الاقتداء باشد به طوری که هر کس چنین نکند هلاک می‌گردد. بلکه از اینکه حضرت چنین اعمالی انجام می‌داد، استفاده می‌شود آن کارها مباح بوده است. بعضی از اهل تسنن استفاده و جوب کرده‌اند و از همین جهت گفته‌اند سالی یکبار باید در محل زباله بول نمود! که هم از جهت دلیل و هم نحوه استدلال باطل و غیر قابل قبول است، و لذا خود آنان هم این وجوب

را در بلند کردن همسر برای دیدن نوازندگان قائل نشده‌اند، البته این هم طبق یکی از افترااتی است که به آن وجود مقدس زده‌اند.

۴- احکام حکومتی آن حضرت که همان دستورات حکومتی خاصی است که در شرایط خاص صادر شده است مانند اینکه در جنگی اسامه را به فرماندهی نصب نمودند یا فلانی را والی بحرین کردند و مانند آن، بدیهی است این گونه احکام برای حضرت علی (ع) در زمان حکومت خودشان واجب نبوده هر چند آن شخص منصوب عدالت خود را از دست نداده باشد. ۵- اختیارات ولایت: هر چند حضرت از جانب خداوند متعال این اختیارات را داشته‌اند، ولی ما در جایی ندیده‌ایم که ایشان مثلاً شخص آزادی را غلام کند، یا غلامی را بدون رضایت صاحبش آزاد کند، یا ازدواجی را فسخ کند، یا ملکیتی را زائل یا ایجاد نماید، بلکه در روایتی آمده است که حضرت علی (ع) در جریان طغیان فرات تهدید نمود که تمام آزاده‌ها را به غلامی می‌کشاند. و همچنین این نوع تصرفات را از سایر ائمه (علیهم السلام) سراغ نداریم. آنچه در داستان سمره واقع شد و حضرت فرمان کندن درخت او را دادند هر چند بعضی گفته‌اند از اختیارات ولایتی بوده است، امّا به نظر مایکی از احکام قضائی است که هر فقیهی می‌تواند در شرایط خاص آن را صادر کند. ۶- احکام مختص به پیامبر (ص) مانند ازدواج با بیش از ۴ همسر و غیر آن که در کتابهای شرایع و جواهر والنکاح ذکر گردیده و اینگونه احکام مخصوص خود حضرت انجام گرفته، هر چند شبیه آنها در مورد بعضی از معصومین بوده است مانند حرام بودن ازدواج با غیر حضرت زهرا در زمان حیات ایشان که این از مختصات آن بانو است و یا حرام بودن گفتن لقب امیرالمؤمنین بر غیر حضرت علی (ع) و یا اختصاص بعضی از احکام به حضرت مهدی صاحب‌الزمان (عج) چنانچه از برخی اخبار فهمیده می‌شود.

مرگ و زندگانی معصومین (علیهم السلام) یکسان است

آنها در حال مرگ مانند زندگان می‌باشند چه از جهت ولایت تکوینی و چه ولایت تشریحی زیرا ادله‌ای که ذکر شد به این علت عمومیّت دارند مگر نوع هفتم ولایت که همان حقّ حکومت است. اگر گفته شود آنها در حال مرگ چطور در امور تکوینی تصرف می‌نمایند؟ جوابش این است: اولاً آنها نمی‌میرند زیرا آنها (احیاء عند ربهم یرزقون) (۳۴) زنده‌اند و نزد پروردگار روزی می‌خورند و فقط لباس عوض کرده‌اند البته هر انسانی بعد از مرگ این چنین است، زیرا خدا آنها را برای بقاء ابدی آفریده نه فناء و زوال و در حدیث است که پیامبر (ص) کشتگان مشرکین بدر را مورد خطاب قرار داد و وقتی شخصی اعتراض نمود فرمودند: (تو شنواتر از آنان نیستی) (۳۵). نیز در زیارت آمده (و اِنَّکَ حَیٌّ) (۳۶) شهادت می‌دهم که تو زنده‌ای. ثانیاً بر فرض که آنها غیر زنده باشند چه اشکالی دارد خداوند سبحان به یک غیر زنده‌ای حیات ببخشد همانطوری که رزق می‌دهد، شفا می‌دهد و کارهای دیگر انجام می‌دهد. قرآن می‌فرماید: (ما هر موجود زنده را از آب آفریدیم) (۳۷) و بدیهی است که آب موجودی غیر زنده است ولی خداوند علت تمام علتهاست و فرقی برای او نمی‌کند که با یک موجود زنده ایجاد حیات و زندگی کند و یا با یک موجود غیر زنده. در آیه دیگری آمده است: (یخرج الحیّ من المیت) (۳۸) خداوند زنده را از مرده خارج می‌کند. در داستان گاو بنی اسرائیل که ذبح شد و سبب زنده شدن شخصی مقتول گردید همانطوری که مشتی از خاک پای فرستاده خدا سبب زنده شدن گوساله سامری گردید، و در داستان ارمیا پاشیدن آب بر هزاران نفر که از خانه‌های خود خارج شده و مرده بودند و آب باعث زنده شدن آنها گردید، که این داستانها در قرآن کریم ذکر شده‌اند. از همین رو داستان گاو بنی اسرائیل فقط برای بیان تاریخ نبوده است، بلکه برای بیان عبرتهائی بوده، من جمله اینکه خداوند متعال می‌تواند مرده‌ای را به وسیله شیء بی‌جان دیگری زنده گرداند، چنانچه داستان نجوی (۳۹) (که دستور رسید هر کس می‌خواهد ملاقات خصوصی با پیامبر (ص) داشته باشد باید اول صدقه بدهد و هیچ کس به آن عمل نکرد جز امیرالمؤمنین علیه السلام) فقط برای بیان یک داستانی که بعداً نسخ گردید نمی‌باشد، بلکه در صدد بیان

این معناست که مردم عباداتی را که مربوط به اعضاء و جوارح است انجام می‌دهند ولی وقتی مسأله پول و مال در میان می‌آید مقدار ایمان آنها معلوم می‌شود، بنا بر این فکر نشود این داستان فقط فضیلت امیرالمؤمنین (ع) را بیان می‌کند.

وسعت علم و قدرت ایشان

اهل بیت پیامبر گرامی (علیهم السلام) که حضرت فاطمه (س) یکی از آنان است دائره علم و قدرتشان به اذن خداوند تمام کائنات را در بر می‌گیرد و در زیارت رجبیه آنچه که دلیل بر این مطلب باشد آمده است، همانطوری که در پاره‌ای از احادیث وارد شده (یعلمون ما کان و ما یکون و ما هو کائن) می‌دانند هرچه را که قبلا و فعلا و بعدا وجود دارد، و این عقلا محال نیست و شبیه این عمومیت و وسعت را در هوا و حرارت و قوه جاذبه و غیر اینها مشاهده می‌کنیم، همانطوری که حضرت عزرائیل از جهت میراندن علم و قدرت او به همه انسانها بلکه ملائکه احاطه دارد چنانچه در روایات آمده است. خداوند در حق ابراهیم (ع) می‌فرماید: (و کذالک نری إبراهیم ملکوت السموات والأرض) (۴۰) همچنین ما ملکوت و باطن آسمان و زمین را به ابراهیم نشان دادیم. و در حق یعقوب می‌فرماید: (ولما فصلت العیر قال أبوهم إنی لأجد ریح یوسف) (۴۱) همین که قافله از مصر جدا شد، پدرشان (یعقوب علیه السلام) گفت: من بوی یوسف را می‌شنوم. و معصومین (علیهم السلام) از ملائکه و انبیاء برتر می‌باشند همانطور که نصوص و اجماع، دال بر این مطلب است و قبلا گذشت. خداوند در حق رسول خاتم (ص) می‌فرماید: (إنا ارسلناک شاهدا و مبشرا و نذیرا و داعیا الی الله بأذنه و سراجا منیرا) (۴۲). خداوند، بودن هیچ قیدی (۴۳) را بر پیامبر خود اطلاق (شاهد) ننموده است، و این اطلاق نشان دهنده عمومیت است همانطوری که بقیه صفات حضرت هم عمومی است و بدیهی است که شاهد بودن ممکن نیست مگر برای کسی که حاضر باشد و علم داشته باشد. و باز خداوند می‌فرماید: (و جئنا بک علی هؤلاء شهیدا) (۴۴) تو ای پیامبر روز قیامت به عنوان شاهد بر پیامبران گذشته آورده می‌شوی. این مطلب را، قول خداوند متعال تأیید می‌کند که بعد از آن می‌فرماید: (یومئذ یوّد الذین کفروا و عصوا الرسول لو تسوّی بهم الأرض ولا یکتون الله حدیثا) (۴۵) روز قیامت کفار و کسانی که معصیت پیامبر (ص) را نموده‌اند آرزو می‌کنند که با خاک یکسان باشند... (معلوم می‌شود پیامبر با خبر بوده که آنها شرمنده می‌شوند) و باز در روایات آمده است: (اگر شیاطین اطراف دلهای بنی آدم طواف نمی‌کردند هر آینه ملکوت آسمانها را می‌دیدند) (۴۶) وقتی بنی آدم اگر موانع برطرف گردد چنین توان و قدرتی داشته باشند پس اهل بیت (علیهم السلام) سزاوارترند. و در تشهد نماز می‌گوئیم: (السلام علیک ایها النبّی و رحمۀ الله و برکاته) تا پیامبر حاضر و ناظر نباشد خطاب نمودن به او چه معنا دارد. در حدیث آمده (نزهونا عن الزبویّۀ و قولوا فینا ما شئتم) (۴۷) یعنی ما را از مرتبه خدائی منزّه نمائید و هرچه خواستید در حق ما بگوئید. این بدان جهت است که گروهی آنها را خدا دانستند پس مورد نهی قرار گرفتند، اما بعد از مرتبه خدائی هرگونه کمالی در آنها وجود دارد و نمونه‌ای از آن علم و قدرت فراگیر است که بعضی از قسمت‌های زیارات امام حسین (ع) و جامعه بر این مطلب دلالت دارد. امّا اینکه در روایت وارد شده فرشته‌ای سلام‌ها را به پیامبر اکرم (ص) می‌رساند، این منافات با مطالب گذشته ندارد، زیرا این، نظیر رساندن صحیفه اعمال توسط فرشتگان به سوی خداوند است، (با اینکه خداوند خودش علم کامل دارد) و امّا اینکه گاهی حضرت از چیزهایی سؤال می‌کردند این مانند سؤال خداوند است که پرسید (و ما تلک بیمینک یا موسی...) (۴۸) ای موسی در دست راست خود چه داری، و نمونه‌های دیگر از این قبیل که بر شخص مطلع از روایات متواتره پوشیده نیست.

علم غیب ائمه و رفتار عملی آنان

روشن است که علم غیب داشتن آنان هیچ تغییری در رفتار عملی آنان ایجاد نمی‌کرد، و از همین رو امام مجتبی (ع) بدون هیچ اجباری اقدام به نوشیدن مایع مسموم می‌نماید، و شخص پیامبر اکرم (ص) گوشت مسموم را می‌خورد که همان منتهی به مرگ ایشان می‌شود. و حضرت علی (ع) از زمان مرگ خود آگاه است ولی با این حال به مسجد می‌رود با اینکه می‌توانست کسی دیگری به نیابت خود بفرستد، یا نگهبانانی با خود همراه سازد و یا ابن ملجم را زندانی کند یا از مسجد بیرون نماید یا اینکه عده‌ای را مأمور مواظبت از او قرار دهد و کارهایی از این قبیل. اما اینکه اینطور جواب دهیم: آنان در هنگام نازل شدن مرگ بی‌خبر هستند یا اینکه بگوئیم آنان مجبورند این کارها را انجام دهند، مثل مسموم نمودن امام کاظم و امام رضا (علیهما السلام) به وسیله هارون و مأمون یا امثال این جوایب که خلاف ظاهر ادله می‌باشد و قانع کننده نیز نمی‌باشند. اگر قرار بود علم غیب در رفتارشان اثر بگذارد نمی‌بایست پیامبر (ص) در فقدان فرزندش ابراهیم بگرید، و نمی‌بایست امام حسین (ع) در شهادت و فقدان فرزندان و اصحاب خود بگرید، با اینکه آنان خوب می‌دانند و می‌بینند آنها به بهشت برین منتقل می‌شوند. کسی که می‌داند فرزندش به مکان کاملاً خوبی رفته و از همه جهات در رفاه و آسایش است آیا گریه می‌کند؟ و همچنین نمی‌بایست یعقوب از فراق یوسف (ع) گریه کند و حال آن که او می‌دانست فرزندش زنده است و بزودی بعد از مدتی بصورت پادشاه به او بر می‌گردد. اگر گفته شود بفرض اینکه حضرت یوسف رحلت کرده بود، این گونه گریستن چه معنا دارد آن هم به طوری که چشمان آن حضرت نابینا گردد تا اینکه بر او ترسیدند؟ در جواب او می‌گوئیم: همانطوری که چشمه‌ها منبع آب و خورشید منبع نور است همچنین خداوند برای معنویات نیز معادنی قرار داده است و یعقوب (ع) منبع عطف و مهربانی است تا مردم از او الگو بگیرند و اگر او نبود به چه کسی تأسی کنند؟ بنا بر این علم غیب آنان هیچ گونه اثری در عواطف انسانی آنها نداشته تا بتوانند الگوئی مناسب برای مردم باشند و گرنه مردم می‌گفتند اینکه علی (ع) آن گونه در جنگها حمله می‌کرد به خاطر علم غیب او بوده است که ما از آن بی‌بهره‌ایم بلکه مثل میثم تمّار (با اینکه از مکان قتل خود از قبل با خبر بود) به کوفه می‌آید با اینکه می‌توانست به مکه برود در جایی که دست مأموران ابن زیاد به او نرسد، و مثالهای فراوان دیگر از این قبیل. و همینطور است مسأله قدرت الهی آنان که فقط در موارد اعجاز به آن دست می‌زدند و الا آنها قادر بودند هرگونه گرفتاری را از خود و شیعیان‌شان برطرف سازند. بنا بر این آنها بلا تشبیه همچون شخص و کیلی هستند که بدون اجازه موکل خود هیچ کاری نمی‌کند هرچند که قدرت انجام دادن آن را دارد و الله العالم.

اختیارات و استفاده از آنها

البته آنان در دین تصرف ننموده‌اند هرچند این اختیار را دارند، و شاید به این علت باشد که حکام جور نیز این اختیار را حق خود ندانند و به وسیله آن در دین تصرف نکنند، و علی‌رغم این تدبیر می‌بینیم که باز آنهائیکه بناحق بر مسند جانشینی پیامبر تکیه زده بودند در احکام الهی تصرف نمودند مانند تحریم متعه و حج تمتع و بدعت گذاشتن نماز تمام در عرفات و موارد دیگر. پس اگر مشاهده می‌نمودند پیامبر در احکام الهی دخل و تصرف می‌کند، ایشان چه میکردند؟! جالب اینکه در این زمینه با نسبت کذب دادن به پیامبر احکامی جعل نمودند همچون استحباب بول کردن در مزبله (ادرار نمودن در مکانهایی که زباله جمع میشود)!! و از همین جهت می‌بینیم که گفتند بول کردن در مزبله (محل زباله‌ها) مستحب است به دلیل نسبت کذبی که به حضرتش دادند. از آنچه گذشت معلوم گردید هفت معنای ولایت در حق آنها ثابت است: آنها علت خلقتند، آنها وسیله خلقتند همچون حضرت عزرائیل که وسیله میراندن است، و اینکه خلقت پاینده به وجود آنهاست. و همینطور در شرع و دین، آنها علت و وسیله و عامل بقای آن هستند، علاوه بر آن حکومت نیز حق آنان است، و البته این حق حکومت همیشه با انواع دیگر حق تصرف شرعی همراه نمی‌باشد.

۱ - (فاطمه الزهرا) علامه امینی: صفحه ۴۳ چاپ تهران. ۲ - کمال الدین: ص ۲۶۲ ح ۱. ۳ - قبلا گذشت که امام حسین (ع) می‌فرماید: (مادرم از من بهتر است). ۴ - این حدیث در بسیاری از مصادر مذکور است از جمله منتخب الأثر و غیبت شیخ طوسی و تأویل الآیات و مقتل خوارزمی و فرائد السمطين و تفسیر فرات، مراجعه شود به عوالم العلوم فاطمه الزهراء: ص ۱۳ و ۱۴. ۵ - مدینه المعاجر سید هاشم بحرانی رحمه الله علیه، کما اینکه حدیث دیگری را نیز نقل می‌کند که خداوند متعال می‌فرماید: (هذا نُورِي... أَفْضَلُهُ عَلَيَّ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ...) (این نور من است، و من آن را بر همه پیامبران برتری می‌دهم). این حدیث در کتاب علل الشرایع و مصباح الأنوار ذکر شده، پس به کتاب عوالم العلوم ص ۶۱ مراجعه شود، در کتاب لسان المیزان هم چنین آمده است: (لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَ حَوَاءَ تَبَخَّرَا فِي الْجَنَّةِ وَ قَالَ: مَنْ أَحْسَنُ مِنَّا؟ فَجِئْنَا هُمَا كَذَلِكَ إِذْهُمَا بِصُورَةٍ جَارِيَةٍ لَمْ يُرْ مِثْلُهَا، لَهَا نُورٌ شَعْشَعَانِي يَكَادُ يُطْفِئُ الْأَبْصَارَ قَالَ: يَا رَبِّ مَا هَذِهِ؟ قَالَ: صُورَةُ فَاطِمَةَ... (هنگامی که خدای متعال آدم و حوا را آفرید، با حالت تبختر و برازندگی در بهشت راه می‌رفتند، و میگفتند: چه کسی از ما دو نفر بهتر است؟ در آن حالت بطور ناخود آگاه با صورت زیبای بانویی که ماندش تا کنون رؤیت نشده بود برخورد نمودند، نور درخشانی داشت که همه دیده‌ها را به خود جلب می‌کرد. گفتند: بار پروردگارا این کیست؟ خداوند تبارک و تعالی فرمود: این صورت فاطمه است...). کتاب (بهجة قلب المصطفى)، صفحه ۷۶. ۶ - نه فقط از نظر مادی و جسمی بلکه از نظر روحی نیز چنین است. ۷ - دلائل الامامة طبری: ص ۲۸ چاپ نجف اشرف. ۸ - کتاب بغداد: ج ۱ ص ۲۵۹. ۹ - تأویل الآیات: ج ۲ ص ۵۰۹. ۱۰ - کتاب الاربعون ابن ابی فوارس به نقل از عوالم: صفحه ۱۷ و ۱۸ و نظیر این گونه روایات بسیار است، می‌توان به کتاب کشف الغمه: ج ۱ ص ۴۵۴ و منتخب الأثر و غیبت شیخ طوسی و تأویل الآیات و مقتل خوارزمی مراجعه نمود. و نظیر آن در کتاب علل الشرایع و دلائل الامامة نیز دیده می‌شود. ۱۱ - عوالم صفحه ۱۶، ۱۷، ۲۸ و در کتاب فرائد السمطين از ابو هریره چنین نقل شده است: (هنگامی که خدای متعال آدم را آفرید و از روح خود دراو دمید، به جانب عرش نظری افکند، ناگاه انوار خمسه طیبیه در حالی که در رکوع و سجود بودند چشمان او را خیره کرد...). و نظیر همین روایت در کتاب عوالم فاطمه زهرا (س) صفحه ۲۲ از کتاب کمال الدین و صفحه ۲۴ از کتاب کافی نقل شده است. با توجه به این موضوع که سبقت در آفرینش دلیل بر افضلیت است، به دلیل قاعده امکان اشرف که در معقول ثابت شده است. ۱۲ - عباقات الانوار مجلد حدیث سفینه، و مخفی نماند که به برکت پنج نور مقدس، حضرت نوح (ع) و یارانش نجات پیدا کردند. ۱۳ - بحار الانوار: ج ۵۲ ص ۸۴. ۱۴ - سوره طه: آیه ۱۱۵. ۱۵ - مناقب ابن شهر آشوب. ۱۶ - بحار الانوار: ج ۲۲ ص ۴۹۲. ۱۷ - ارشاد: ص ۲۳۲ چاپ بیروت. ۱۸ - به صفحه ۷ همین کتاب مراجعه شود. ۱۹ - بحار الانوار: ج ۱۴ ص ۳۴۹ ح ۱۲ باب ۲۴. ۲۰ - وسائل الشیعه: ج ۱۵ ص ۱۰. ۲۱ - احتمال دارد که مراد از خوشروئی خوش اخلاقی و گشاده‌روئی باشد نه زیبایی ظاهر. ۲۲ - نهج الفصاحه: چاپ تهران، ص ۴۴۸ ح ۲۱۱۱. ۲۳ - نهج البلاغه: کلمات قصار، شماره ۳۷۱. ۲۴ - سوره نور: آیه ۳۲. ۲۵ - دلائل الامامة طبری: چاپ نجف، ص ۴۹ و مسند فاطمه: چاپ تهران، ص ۴۲ و بحار الانوار: ج ۴۳ ص ۲۸. ۲۶ - روضة الواعظین: ص ۱۸۱، چاپ قم. ۲۷ - مناقب شهر آشوب: چاپ قم ۳/۳۴۳؛ و بحار الأنوار: ج ۴۳ ص ۸۶. ۲۸ - وسائل الشیعه: ج ۸ ص ۴۹۰. ۲۹ - سوره بقره: آیه ۲۵۳. ۳۰ - سوره اسراء: آیه ۲۱. ۳۱ - سوره رعد: آیه ۴. ۳۲ - سوره احزاب: آیه ۲۱. ۳۳ - نهج البلاغه، خطبه ۱۶۰. ۳۴ - سوره آل عمران: آیه ۱۶۹. ۳۵ - بحار الانوار: ج ۶ ص ۲۰۷. ۳۶ - بحار الانوار: ج ۹۹ ص ۱۰۳. ۳۷ - سوره الانبیاء: آیه ۳۰. ۳۸ - سوره روم: آیه ۱۹. ۳۹ - سوره مجادله: آیه ۱۲. ۴۰ - سوره انعام: آیه ۷۵. ۴۱ - سوره یوسف: آیه ۹۴. ۴۲ - سوره احزاب: آیه ۴۵. ۴۳. ۴۴ - حذف قیود دال بر عمومیت است. ۴۴ - سوره نساء: آیه ۴۱. ۴۵ - سوره نساء: آیه ۴۲. ۴۶ - بحار الانوار: ج ۵۶ ص ۱۶۳. ۴۷ - بحار الانوار: ج ۲۵ ص ۳۴۷ و در آنجا علامه مجلسی می‌فرماید: روایات فراوانی به این مضمون رسیده است. ۴۸ - سوره طه: آیه ۱۷.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار- ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل بیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش‌ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه عموم و دوره‌های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج‌رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:
www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده‌ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح‌های توسعه‌ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۵۳-۰۶۰۹
 به نام مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام: - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
 همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش
 از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند
 آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

